

De Minister voor Rechtsbescherming
De heer S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum
9 september 2021

Ons kenmerk
z2021-11497

Uw brief van
15 juni 2021

Contactpersoon
070 8888 500

Uw kenmerk
3294056

Onderwerp
Advies over het conceptwetsvoorstel online oprichting BV's

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 15 juni 2021 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geraadpleegd over het concept voor Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt (Wna) in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (hierna: het concept).

De AP heeft een aantal opmerkingen over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Het concept strekt ter implementatie van richtlijn (EU) 2019/1151 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (hierna: de richtlijn).¹ Het concept voorziet hierbij in de online oprichting van BV's; NV's zijn vooralsnog uitgesloten van de mogelijkheid tot online oprichting.² De online oprichting van BV's dient de vrijheid van vestiging binnen

¹ Richtlijn (EU) 2019/1151 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186/80).

² Toelichting, p. 3.

Datum

9 september 2021

Ons kenmerk

z2021-11497

de EU en wordt binnen het concept opengesteld aan allen die aan de digitale procedure kunnen deelnemen, ook van buiten de EU, om de attractiviteit van Nederland als vestigingsland te vergroten.³

Het concept beoogt de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) een systeem te doen inrichten en beheren waarlangs de oprichting van BV's op digitale wijze plaats kan vinden.⁴ Het systeem dient aan de in het voorgestelde artikel 53d, eerste lid, van de Wet op het notarisambt genoemde voorwaarden te voldoen. Het dient onder meer de identificatie van de partijen, getuigen, tolken, gevolmachtigden en de notaris en de ondertekening van de elektronische notariële akte en van de volmacht mogelijk te maken. De identificatie van de genoemde partijen vindt blijkens artikel 53d, vierde lid, onderdeel d van de Wna plaats middels het elektronisch identificatiemiddel. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een elektronisch identificatiemiddel met betrouwbaarheidsniveau hoog.⁵

Het systeem dient in aanvulling hierop een beeld- en geluidverbinding teweeg brengen. Het voorgestelde artikel 53d, vierde lid, onderdeel c van de Wna vereist een directe beeld- en geluidverbinding die een natuurgetrouwe weergave biedt van wat zich op dat moment afspeelt in de ruimtes waarin de genoemde partijen zich bevinden. Deze verbinding is van belang om de notaris in staat te stellen aan haar zorgplichten te voldoen,⁶ en kan (tevens) een rol spelen bij de verificatie van de identiteit van de aanvrager,⁷ bijvoorbeeld door een fysiek identificatiemiddel te tonen.

Indien de notaris in een specifiek geval reden heeft om te vermoeden dat identiteitsfraude is gepleegd, kan hij de fysieke aanwezigheid van de partijen verzoeken om de identiteit middels een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht te verifiëren. Dit is enkel mogelijk wanneer deze stap gerechtvaardigd is om identiteitsmisbruik- of wijziging te voorkomen.⁸ Een soortgelijke uitzondering geldt wanneer er sprake is van een vermoeden dat de regels inzake handelingsbekwaamheid en vertegenwoordigingsbevoegdheid niet worden nageleefd.⁹

In aanvulling op de controle door de notaris rust uit hoofde van artikel 4, eerste lid, Handelsregisterbesluit een onderzoeksplicht op de Kamer van Koophandel. Zij dient tot op zekere hoogte na te gaan 'of een opgave afkomstig is van iemand die tot het doen ervan bevoegd is, en of de opgave juist is'.¹⁰

Advies

Verwerkingsrisico's met betrekking tot de digitale oprichting van BV's

Artikel 5, eerste lid, onderdeel d van de AVG vereist dat persoonsgegevens juist zijn. De nauwkeurigheid en volledigheid van persoonsgegevens wordt beoordeeld aan de hand van de doeleinden waarvoor zij

³ Toelichting, p. 1-2.

⁴ Artikel 53d, eerste lid, Wna (concept); toelichting, p. 14.

⁵ Artikel 53a Wna (concept).

⁶ Toelichting p. 15. Zie onder meer de Wna en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).

⁷ Toelichting, p. 17-18.

⁸ Artikel 53g, tweede lid, Wna (concept); artikel 39, eerste lid, Wna.

⁹ Artikel 53g, derde lid, Wna (concept).

¹⁰ Zie bijvoorbeeld Cbb 12-03-2014, ECLI:NL:CBB:2014:1034; Cbb 01-12-2011, ECLI:NL:CBB:2011:BU7274.

Datum
9 september 2021

Ons kenmerk
z2021-11497

worden verzameld.¹¹ In het geval van de oprichting van BV's middels elektronische weg en de inschrijving van zodanig opgerichte BV's in het handelsregister vereist het juistheidsbeginsel onder meer dat de identiteit van de bestuurder correct is en dat de bestuurder bevoegd is de vennootschap te vertegenwoordigen. Verificatie van de juistheid van deze informatie is van belang voor de rechtszekerheid in het economisch verkeer, voor het voorkomen van fraude en oplichting en met oog op het voorkomen van witwassen en de financiering van terrorisme.¹²

Het beginsel van juistheid valt ingevolge artikel 5, tweede lid, van de AVG onder de verantwoordelijkheid van verwerkingsverantwoordelijken. Wanneer de verwerking van persoonsgegevens bij wet wordt vereist, rust de verwerkingsverantwoordelijkheid bij de normadressaat – in dit geval de KNB, de notaris en de Kamer van Koophandel.¹³ De wetgever behoudt echter een belangrijke rol bij het vaststellen van de doelstellingen van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens om zodoende de behoorlijkheid en rechtmatigheid van deze verwerkingen te bewaken.¹⁴

De wetgever is in lijn met het bovenstaande tevens uit hoofde van artikel 13 octies van de richtlijn gehouden om te voorzien in voorschriften waarlangs de identiteit en bevoegdheid van de aanvrager wordt geverifieerd.

Het voorstel schrijft als voornaamste waarborg ter verificatie van de identiteit en bevoegdheid van de aanvrager het gebruik van een elektronisch verificatiemiddel met betrouwbaarheid hoog voor. In aanvulling daarop voorziet het voorstel in het gebruik van een beeld- en geluidverbinding, alsook in de mogelijkheid om de fysieke aanwezigheid van de partijen te verzoeken, doch enkel wanneer de notaris reden heeft om te vermoeden dat identiteitsfraude is gepleegd of dat de regels inzake bekwaam- en bevoegdheid niet worden nageleefd.

Het Nederlandse elektronische identificatiemiddel met betrouwbaarheid hoog is DigiD Hoog. Onder de huidige eIDAS-richtlijn worden elektronische identificatiemiddelen goedgekeurd middels een peer review waar deelnemers uit meerdere lidstaten aan deelnemen.¹⁵ Enkele peer reviewers hebben zorgen geuit over de wijze waarop bij gebruik van DigiD Hoog de pincode kan worden hersteld. Nederland heeft om deze reden toegezegd aanvullende identificatiemaatregelen te onderzoeken. Hierbij kan men denken aan in-persoon identificatie wanneer de herstelcode wordt opgehaald of per aangetekende brief wordt bezorgd.¹⁶

Er kunnen tevens vragen worden gesteld bij de betrouwbaarheid van een elektronische beeld- en geluidverbinding. Het is mogelijk dat de verbinding geen 'natuurgetrouwe weergave' biedt van wat zich op

¹¹ HvJ EU 20 december 2017, C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994 (*Nowak*), par. 53.

¹² Artikel 3, tweede lid, Wwft. Zie ook overweging 75 AVG.

¹³ Europees Comité voor gegevensbescherming, Richtsnoeren 07/2020, p. 10-11.

¹⁴ Artikel 52, eerste lid, Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; Artikel 4, zevende lid, AVG; artikel 6, derde lid, AVG.

¹⁵ Artikel 12, zesde lid, onderdeel c, van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PbEU 2014, L 257/73).

¹⁶ Opinion No. 4/2020 of the Cooperation Network on the Dutch eID scheme "DigiD".

Datum

9 september 2021

Ons kenmerk

z2021-11497

dat moment afspeelt in de ruimtes waarin de verschijnende personen, getuigen en de notaris zich bevinden'.¹⁷

Tekortkomingen in de technische en organisatorische procedures waarlangs de identiteit van de aanvrager wordt geverifieerd zijn des te riskanter wanneer het ondernemingen buiten Nederland of zelfs buiten de EU betreft, nu het lastiger kan zijn voor het notariaat en vanuit het bedrijfsleven om fraude, oplichting of witwaspraktijken te herkennen.

Met oog op het bovenstaande is het van groot belang dat, zoals uit de toelichting blijkt, het concept geen afbreuk doet aan de verplichting van de notaris om zijn of haar dienst te weigeren wanneer artikel 21, tweede lid, Wna van toepassing is.¹⁸ Desalniettemin rust er ook een verantwoordelijkheid bij de wetgever om te bezien of het zaak is aanvullende waarborgen te bieden om de juistheid van persoonsgegevens te waarborgen.

De AP adviseert met oog op het bovenstaande om te motiveren of de methoden ter verificatie van de identiteit en bevoegdheid van de aanvrager toereikend zijn om de juistheid van de door hem of haar verstrekte gegevens te beoordelen.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies na vier weken openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl. Behoudens tegenbericht gaat zij ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Katja Mur
bestuurslid

¹⁷ Artikel 53d, vierde lid, onderdeel c, Wna (concept).

¹⁸ Toelichting, p. 18.